

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 23 D. NUTARIMO NR. 795 „DĖL
EISMO ĮVYKIO METU PADARYTOS ŽALOS NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS
MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 18-11593) (TAIS NR. 18-8735(4))**

Nr.

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir siūlymus:

1. Projektu keičiamo nutarimo 2 punkte nustatomi indeksuotų draudimo sumų dydžiai. Siekiant Projekto pagrįstumo ir siūlomo teisinio reguliavimo aiškumo, siūlytina Projekto lydimojoje medžiagoje pagrįsti indeksuotų draudimo sumų dydžius ir atskleisti pasirinkto termino (nuo 2019 m. sausio 1 d.) pagrįstumą.

2. Projekto lydimojoje medžiagoje nurodytas Projekto tikslas *patikslinti* galiojančio nutarimo nuostatas pagal galiojančias Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas. Siekiant užtikrinti teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principus, atkreipiame dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-769 Vyriausybei pavesta nustatyti *žalos administravimo* tvarką. Tai suponuoja, kad Projektu keičiamų taisyklių nuostatos, reguliuojančios *žalos nustatymą* (pvz., II skyriaus, III skyriaus nuostatos), yra ne šio teisės akto reguliavimo dalykas. Vyriausybė pagal kompetenciją turi teisę reguliuoti tik tokius teisinius santykius, kuriuos jai yra pavesta reguliuoti Konstitucija ir įstatymais. Konstitucinio Teismo nutarimuose taip pat ne kartą konstatuota, kad „poįstatyminiu teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, todėl poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis“ (Konstitucinio Teismo 1994 m. sausio 19 d., 2002 m. rugpjūčio 21 d., 2004 m. gruodžio 13 d. ir kt. nutarimai). Pritardami Teisingumo ministerijos pateiktai 2 pastabai, siūlome tikslinti Projektą šiuo aspektu.

3. Siūlytume įvertinti, ar Projektu keičiamų taisyklių 12 punkte daroma nuoroda į eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijas, kurias tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, sukuria teisinę pridėtinę vertę.

4. Projekto lydimajame medžiagoje nurodytas Projekto tikslas *įteisinti periodinių draudimo išmokų indeksavimą*. Siekiant užtikrinti Projekto pagrįstumą ir pritardami Teisingumo ministerijos 1 pastabai, siūlome patikslinti Projekto lydimąją medžiagą, pagrindžiant minėtą siūlymą, jį lėmusias priežastis, nurodant teisinio reguliavimo pokytį ir pasekmes. Kita vertus, tikslinga nurodyti įstatyminį pagrindą, kuriuo remiantis siūloma indeksuoti periodines draudimo išmokas. Taip pat siūlytume sistemiškai įvertinti, ar nuoroda į Periodinėmis išmokomis priteisto išlaikymo sumos ir atlyginamos žalos indeksavimo tvarkos aprašą neturėtų būti daroma Projektu keičiamų taisyklių 52 punkte.

Dėl kitų susijusių aspektų:

5. Pažymime, kad Projektu keičiamos taisyklės turėtų būti peržiūrėtos sistemiškai, siekiant suderinti jas su Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymu ir įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, tarp jų ir Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (pvz., nuorodas į punktus keičiant nuorodomis į papunkčius, tikslinant struktūrą ir pan.). Be to, Projektu keičiamų taisyklių nuostatas (pvz. 26, 27 ir kitus punktus) tikslinga peržiūrėti siekiant juos suderinti su pasikeitusiu asmens duomenų teisiniu reguliavimu (2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

6. Sistemiškai vertinant Projektu keičiamų taisyklių turinį, matyti, kad dauguma taisyklių nuostatų atkartoja Įstatymo nuostatas. Toks teisinis reguliavimas vertintinas kaip ydingas, sukuriantis prielaidas teisėkūros klaidoms, neužtikrina teisėkūros ekonomiškumo principo. Siūlytume Projektu keičiamas taisykles peržiūrėti ir patikslinti šiuo aspektu, siekiant, kad teisės aktas būtų dėstomas glaustai, nuosekliai, sistemiškai, papildant ir detalizuojant įstatyminį reguliavimą.

Teisės grupės patarėja

Erika Vaivadienė